

ALA CARTE -LISTA

Sosiaali- ja terveyskeskuskohtainen tarjonta muista sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioista tuleville ketjulähetille

Päivitetty 26.4.2021
Pirkanmaan sairaanhoitopiiri
Perusterveydenhuollon yksikkö

KETJULÄHETTI SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUKSIIN

Ketjulähetiksi erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin työntekijöillä on mahdollisuus päästä tutustumaan sosiaali- ja terveyskeskusten toimintaan ja toimintaympäristöön viikon mittaisilla ketjulähettijaksoilla. Osassa kunnista on tarjolla myös digiketjulähettijaksoja, jolloin voi keskittyä erityisesti perusterveydenhuollossa oleviin digitaalisiin työvälineisiin. Tavoitteena on, että ketjulähetti saa mahdollisimman laaja-alaisen käsityksen sosiaali- ja terveyskeskuksissa tehtävästä työstä sekä perustason palveluista ja toimintamahdollisuuksista. Lisäksi hän tutustuu yhteistyökumppaneihin ja luo verkostoja.

Jakso antaa mahdollisuuden perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välisen käytännön yhteistyön kehittämiseen ja yhteisten hoitoprosessien parantamiseen. Jakson sisältöalueita voivat olla esimerkiksi:

- sosiaali- ja terveyskeskuksen omaleimaisuuden, toiminnan ja resurssien selvittäminen
- miten lähete-palautekäytännöt toimivat
- potilassiirrot ja jatkohoito sosiaali- ja terveyskeskuksessa tai kotona (kotisairaanhoito)
  - lääkitys- ym. potilastietojen siirtyminen sosiaali- ja terveyskeskukseen
- monisairaiden potilaiden hoidon koordinointiin tutustuminen
- terveyden edistämiseen tutustuminen
  - esimerkiksi tupakoinnin ja alkoholin käytön vähentäminen, diabeteksen ehkäisy, masennuksen ehkäisy ja lapsiperheen tukeminen

Ketjulähetiksi toisesta sosiaali- ja terveyskeskuksesta

Sosiaali- ja terveyskeskusten välisen ketjulähettitoiminnan tavoitteena on oman työyhteisön ja sosiaali- ja terveyskeskuksen toiminnan kehittäminen vertaisoppimista ja -kehittämistä hyödyntäen. Samalla lisätään osaamista ja verkostoja. Ketjulähettijaksolla opitaan toisilta samankaltaista työtä tekevilta ja saadaan tietoa muissa sosiaali- ja terveyskeskuksissa käyttöön otetuista toimintatavoista. Ketjulähettijaksojen sisällöt suunnitellaan etukäteen Ala Carte -listalla kuvattujen sisältöjen, jaksolle tulevan omien tarpeiden ja ketjulähetin vastaanottavan sosiaali- ja terveyskeskuksen tarjonnan pohjalta. Myös digiketjulähettijakson valinta on mahdollista.

Yleistä ketjulähettijaksoista

Ketjulähetin palkan maksaa oma työnantaja. Ketjulähettijaksolta kerätään palautetta ennen jaksoa ja jaksos jälkeen. Jaksosta saa todistuksen.

Ketjulähettijakson paikan voi valita Ala Carte -listalla kuvatusta pirkanmaalaisesta sosiaali- ja terveyskeskuksesta, sosiaalialan osaamiskeskuksista Pikassoksesta tai Pirkanmaan sairaanhoitopiirin Perusterveydenhuollon yksiköstä. Terveystenhuollon jaksot varataan Perusterveydenhuollon yksikön kautta ja sosiaalipalveluiden jaksot Pikassos Oy:n kautta.

Tervetuloa ketjulähetiksi!

Kehittävä vertaiskäynti

Kehittävä vertaiskäynti on toiminnan kehittämisen- ja arviointimenetelmä, jonka keskeinen osa on vierailu toisessa sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiossa. Kehittävän vertaiskäynnin suunnittelun ja toteutuksen tueksi on laadittu lomake, joka löytyy [tästä linkistä](#).

Lisätietoja ja Ala Carte -listan päivitykset:

Pirkanmaan sairaanhoitopiiri (PSHP)

Perusterveydenhuollon yksikkö

Riitta Salunen

riitta.salunen@pshp.fi

Puh. 050 3628298

Jaksovaraukset terveydenhuoltoon:

Pirkanmaan sairaanhoitopiiri (PSHP)

Perusterveydenhuollon yksikkö

Teija Kvist-Sulin

teija.kvist-sulin@pshp.fi

Puh. 050 349 9990

Jaksovaraukset sosiaalipalveluihin:

Pikassos Oy

Sosiaalialan osaamiskeskus Pirkanmaalla, Kanta-Hämeessä ja Satakunnassa

Outi Kulo

outi.kulo@pikassos.fi

Puh. 050 356 4226

Sisällys

AKAAN TERVEYSKESKUS.....	5
IKAALISTEN SOTEKESKUS	6
JÄMSÄN JA KUHMOISTEN SOTE-YHTEISTYÖALUE	7
KANGASALAN SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUS	8
LEMPÄÄLÄN TERVEYSKESKUS	10
MÄNTTÄ-VILPPULAN JA JUUPAJOEN YHTEISTOIMINTA-ALUE	11
NOKIAN KAUPUNKI.....	12
PARKANON JA KIHNIÖN YHTEISTOIMINTA-ALUE	14
PIRKKALAN YHTEISTOIMINTA-ALUE.....	16
SASTAMALAN SEUDUN SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT (Sotesi).....	17
TAMPEREEN KAUPUNKI	22
VALKEAKOSKEN SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUS.....	30
VIRTAIN JA RUOVEDEN YHTEISTOIMINTA-ALUE KEITURIN SOTE	34
YLÖJÄRVEN TERVEYSKESKUS.....	35
SOSIAALIALAN OSAAMISKESKUS PIKASSOS.....	36
PIRKANMAAN SAIRAANHOITOPUOLISUUS / PERUSTERVEYDENHUOLLON YKSIKKÖ (PETE).....	38

AKAAN TERVEYSKESKUS

Hallinto

- Perusterveydenhuollon hallinto toimii syksyyn 2021 asti erillisessä rakennuksessa, mutta syksyllä 2021 myös hallinto siirtyy uuteen hyvinvointikeskukseen.

Hammashoito

- Akaan terveystakeskuksessa on hammashoitolat kaikilla neljällä terveystasemalla vuoteen 2021 asti, jolloin Akaan toiminnat siirretään uuteen hyvinvointikeskukseen.

Kotisairaala

- Kotisairaala toimii kotisairaanhoidon yhteydessä.

Kuntoutus

- Akaan terveystakeskuksen fysioterapeutit toteuttavat kuntoutusta monipuolisesti Akaan ja Urjalan terveystasemilla sekä vastaanottoja pidetään myös kouluilla.
- Kuntoutusta annetaan tarpeen vaatiessa etäyhteyden välityksellä.

Mieli-tiimi

- Mieli-tiimiin kuuluvat terveystakeskuspsykologit sekä 1½ psykiatrista sairaanhoitajaa sekä päihdesairaanhoitaja.
- Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat terveydenhuollon henkilökunnan lisäksi myös muiden hallintokuntien työntekijät sekä ostopalveluissa toimivat.

Muistipoliklinikka ja geriatrinen poliklinikka

- Toimintaa on Akaan ja Urjalan terveystasemilla sekä aktiivista yhteistyötä tehdään vanhustenhuollon kanssa.
- Painopiste geriatrisissa arvioinneissa ovat kotona ilman apua pärjäävät, kotihoidon asiakkaat ja omaishoidettavat.

Neuvola ja kouluterveydenhuolto

- Akaassa neuvolat toimivat syksyyn 2021 asti kolmella terveystasemalla ja Urjalassa Urjalan terveystasemalla.
- Akaassa on erilliset äitiys- ja lastenneuvolat. Myös diabeteshoitajat ovat osa neuvoloiden tiimejä.
- Kouluterveydenhuoltoa toteutetaan Akaassa seitsemässä eri koulussa ja Urjalassa on kaksi koulua. Molemmissa kunnissa on myös lukio.
- Akaassa on kouluilla myös kaksi psykiatrista sairaanhoitajaa ja oma koululääkäri.

Vastaanottotoiminta

- Akaan ja Urjalan terveystasemien vastaanottojen toimintamallia kehitetään aktiivisesti vuosina 2020–2021 ja erilaisia pilotteja käynnistetään. Valmista toimintamallia voidaan esitellä vasta syksyllä 2021 Akaan osalta uudessa hyvinvointikeskuksessa ja Urjalan osalta entisissä tiloissa.

IKAALISTEN SOTEKESKUS

Täyden palvelun talo, koska samassa talossa ovat sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset.

Kotisairaanhoido

- Erikoissairaanhoidosta voidaan potilas kotiuttaa myös kotisairaanhoidoon, kulkematta vuodeosaston kautta.
- Asiakkaan iv-antibiootit voidaan käydä tiputtamassa kotona.
- Myös kotiin annettavaa saattohoitoa on.

Kuntoutus

- Täältä löytyy monialainen asiantuntijatiimi, johon kuuluvat fysio-, toiminta- ja puheterapeutit. Tämä ammattiryhmä saa yleensä paljon asiakaspalautetta, koska heitä pidetään hyväntekijöitä.
- Täältä saa myös apuvälineitä.

Lääkärien ja hoitajien vastaanotot ja päivystys

- Kaikesta pitää tietää vähän tai vähän enemmän kaikkea, koska ei tiedä mitä ovesta tulee sisään.
- Päivystykseen pääsee myös ajanvarauksella.
- Toiminta on niin asiakas- kuin työntekijälähtöistä. Vastaanotoilla hyödynnetään kokonaisvaltaista näkökulmaa asiakkaan asioiden hoitamiseen.

Muistineuvola

- Tarkistetaan mitä kuuluu ja miten menee.

Neuvolatoiminta

- Sikiöstä elämänehtoolle hoidetaan täällä. Äitiys- ja lastenneuvolan lisäksi palvelee aikuisneuvola, jossa on mm. diabetesvastaanotot, työttömien terveystarkastukset ja ikäkausitarkastukset.
- Täältä organisoidaan silmänpohjakuvaukset ja seulonnat.

Terveyskeskussairaala

- Voi perehtyä siihen, miten potilaan hoitoketju etenee erikoissairaanhoidosta terveyskeskussairaalaan sekä mitä terveyskeskussairaalassa voidaan hoitaa.
- Saa tietoa siitä mitä tapahtuu, kun potilas ei olekaan enää kotikuntainen.
- Saa tietoa siitä mitä tarkoittaa ja tekee moniammatillinen työryhmä Jatsi.

JÄMSÄN JA KUHMOISTEN SOTE-YHTEISTYÖALUE

Ketjulähetit ovat tervetulleita!

KANGASALAN SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUS

Kangasalan kunnan sosiaali- ja terveystoimi huolehtii kansanterveyslain mukaisesta kansanterveystyöstä yhteistoiminta-alueella, johon kuuluvat Kangasala ja Pälkäne.

Tavoitteita ketjulähettiläviikolle:

- lisätä tietoutta ja avartaa näkemyksiä perusterveydenhuollon toiminnasta
- terveyskeskuksen toimintakäytäntöjen arviointi ja kehittäminen yhteistyökumppaneiden kanssa käytännön tasolla
- yhteisten asiakas- ja hoitoprosessin parantaminen
- monisairaiden potilaiden hoidon koordinointiin tutustuminen
- terveyden edistämisen toimintatapaan tutustuminen

Digiketjulähettiläjakso: E-Ehkäisyneuvola

- terveydenhoitajan ja lääkärin työskentelyyn tutustuminen
- asiakkaiden tukeminen perheen perustamiseen ja raskauden ehkäisyyn liittyvissä asioissa
- asiakkaan kanssa yhdessä mietitään elämäntilanteeseen sopiva raskauden ehkäisykeino ja sovitaan yksilöllisen tarpeen mukaisesta seurannasta
- asiakkaat ottavat yhteyttä E-ehkäisyneuvolan kautta täyttämällä sähköisen esitietolomakkeen ja jättämällä yhteydenottopyynnön terveydenhoitajalle, joka kontaktoi asiakkaan

Hallinto

- ylilääkärin / johtavan hoitajan työviikon seuraaminen
- kuntien organisaatiot ja johtamisjärjestelmä
- sote-organisaatio ja johtamisjärjestelmä
- johtoryhmätyöskentelyyn tutustuminen
- laadunhallintajärjestelmään tutustuminen
- kuntatalous
- perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyö
- terveyden edistämisen näkökulma väestötasolla

Kotisairaanhoido

- kotisairaanhoidajan arkeen tutustuminen
- lääkärin kotikäynnit
- lääkitystietojen oikeellisuus arjessa
- hoitovälinejakelu
- SAS-työryhmä
- kotihoidon organisaatio

Kotisairaala

Kuntoutus ja apuvälinelainaamo

- terveyskeskuksen fysioterapiayksikköön tutustuminen
- erikoissairaanhoidon jatkohoidot
- lääkinnällinen kuntoutus
- ryhmäkuntoutus

Muistihoitaja

- vastaanotto- ja kotikäynnit
- Cerad-muistitutkimukset

Neuvola ja kouluterveydenhuolto

- terveydenhoitajan ja lääkärin neuvolavastaanotot
  - o lastenneuvolassa
  - o kouluterveydenhuollossa
  - o perhesuunnitteluneuvolassa
  - o äitiysneuvolassa
- moniammatilliset tiimit / hoitoneuvottelut
- terveyden edistämisen näkökulma

Röntgen

- röntgenin toimintaan tutustuminen
- natiiviröntgen
- ultraäänitutkimukset

Terveyskeskuspäivystys

- päivystyspotilas
- sairaanhoitajan ja aikuisneuvonnan terveydenhoitajan vastaanotot ja hoidontarpeen arviointi

Terveyskeskussairaala

- tutustuminen terveyskeskussairaalan potilaiden hoitoon
- lähete-hoitopalaute ja muu tiedon oikea-aikainen siirtyminen erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välillä
- lääkitystietojen siirtyminen erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välillä
- kuntouttava hoito
- saattohoito
- erikoissairaanhoidon jatkohoidot (kirurgia, neurologia, sisätaudit)
- hoitoneuvottelut
- SAS (= Suunnittele, Arvioi, Sijoita) -työryhmä

Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto

Vastaanottotoiminta

- omalääkärin vastaanottotoiminta
- kokonaisvaltainen hoitovastuu ja omat erityisosaamisen alueet
- toimenpidepoliklinikka (pienkirurgia)
- gastrokopiat (= mahalaukun tähystykset)
- korvatoimenpiteet
- diabeetikoiden hoito / hoitotarvikejakelu
- astma / allergiapotilaiden hoito

LEMPÄÄLÄN TERVEYSKESKUS

Kuntoutuspalvelut

- tutustuminen kuntoutuspalveluiden toimintaan
- lääkinällinen kuntoutus
- ryhmäkuntoutus
- apuvälinelainaus

Neuvola ja kouluterveydenhuolto

- terveydenhoitajan vastaanotot
  - o lastenneuvolassa
  - o kouluterveydenhuollossa
  - o äitiysneuvolassa

Suun terveydenhuolto

Terveyskeskussairaala

- kuntouttava hoitotyö
- safe house -toiminta
- muistipoliklinikka
- ikäihmisten neuvola
- terveyskeskussairaalan fysioterapia

Vastaanottotoiminta

- sairaanhoitajan vastaanotot ja hoidontarpeen arviointi

MÄNTTÄ-VILPPULAN JA JUUPAJOEN YHTEISTOIMINTA-ALUE

Ketjulähetit ovat tervetulleita!

NOKIAN KAUPUNKI

Digiketjulähettijakso

- **Ikäihmisten palvelut / kotihoito ja asiakasohjaus**
  - o ikäihmisten palveluissa työskentelee lähihoitajia, sairaanhoitajia, sosionomeja ja geronomeja
  - o kotihoidon palvelut 65 v. täyttäneille sekä ikäihmisten asiakasohjaus, joka vastaa avopalveluiden osalta mm. asiakkaiden palveluneuvonnasta ja -ohjauksesta, palvelutarpeen arvioinneista
  - o kaikkien ikäihmisten yleiseen neuvontaan ja ohjaukseen liittyvä chat-palvelu, jossa asiakasohjaajat vastaavat
  - o HELLA-käynnit eli kuvapuhelinkäynnit (etänä) kotihoidon asiakkaille
- **Terveyspalvelut/vastaanottoiminta**
  - o vastaanottopalveluissa työskentelee lähihoitajia, sairaanhoitajia, fysioterapeutteja, lääkäreitä ja suunterveydenhuollon asiantuntijoita
  - o käytössä on mm.
    - Omaolo
      - Omaolon oirearviot ohjautuvat digihoitajalle
    - VideoVisit
    - hoitajan todistukset sairaan lapsen huoltajalle kirjoitetaan ensisijaisesti videovastaanotolla
    - suun terveydenhuollossa 1-vuotiaiden tarkastuskäynti tehdään videovälitteisesti
    - etävastaanottoja laajennetaan mahdollisuuksien mukaan myös hoitajien ja lääkäreiden vastaanotoille

Erityispalvelut (perustason erikoissairaanhoito)

- erikoislääkäripoliklinikka
- terveyskeskussairaala Nokian ja Lempäälän yksiköt

Lähipalvelut

- terveydenhuollon vastaanottoiminta
- hammashuolto
- psykiatria
- päihdehuolto
- röntgen
- kuntoutuspalvelut
- vammaispalvelut

Perhepalvelut

- terveysneuvonta (äitiys-, lasten-, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto)
- perhekeskus ja erityistyöntekijät
- lastenkoti

Perusturvakeskus

Vanhuspalvelut

- kotihoito
- päiväkeskustoiminta
- Vihnuskoti (vanhainkoti)
- terveyskeskussairaala Nokian ja Lempäälän yksiköt

PARKANON JA KIHNIÖN YHTEISTOIMINTA-ALUE

Hallinto

- perusterveydenhuollon hallinto toimii Parkanon terveyskeskuksessa

Hammashoito

- Kolmostien terveydellä on hammashoitolat Parkanon ja Kihniön terveysasemilla

Kehitysvammahuollon palvelut

- kehitysvammaisten asumispalveluyksiköissä ja toimintakeskus Pajulinnussa työskentelee lähihoitajia, sairaanhoitajia ja sosionomeja

Kotihoito

- erikoissairaanhoidosta voidaan potilas kotiuttaa myös kotihoitoon
- asiakkaan iv-antibiootit voidaan käydä tiputtamassa kotona yhteistyössä ensihoidon kanssa
- myös kotiin annettavaa saattohoitoa on mahdollista toteuttaa yhteistyökumppaneiden ja omaisten kanssa yhteistyössä

Kuntoutus

- Kolmostien terveyden fysioterapeutit toteuttavat kuntoutusta monipuolisesti Parkanon ja Kihniön terveysasemilla, tehostetuissa palveluasumisen yksiköissä ja kotikuntoutuksena
- osana moniammatillista asiakkaan tilanteen arviointia
- apuvälinelainaus
- kuntoutus jalkautunut eri yksiköihin

Muistipoliklinikka ja geriatrinen poliklinikka

- toimintaa on Rauhalan palvelukeskuksen tiloissa, muistihoitaja 60-80% työajalla, geriatrin vastaanotto kahden viikon välein
- painopiste geriatrisissa arvioinneissa ovat kotona ilman apua pärjäävät, kotihoidon asiakkaat ja omaishoidettavat

Neuvola ja kouluterveydenhuolto

- neuvola toimii Parkanossa ja Kihniöllä, kummassakin toimipisteessä toimii äitiys-, lasten- ja aikuisneuvola
- myös koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto toimii sekä Parkanossa että Kihniöllä

Perhetyö

- perhekeskuksessa toimivat perheneuvola ja perhetyöntekijät
- nuorten psykiatrinen sairaanhoitaja työskentelee 13–21-vuotiaiden nuorten kanssa, nuorisotiimin moniammatilliseen ryhmään kuuluu myös nuorten psykiatri

Psykiatrian poliklinikka

- psykiatrian poliklinikalla työskentelee moniammatillinen tiimi (sairaanhoitajat, psykiatri, psykologi, mielenterveyshoitaja ja päihdehoitaja)
- psykiatrian poliklinikalla hoidetaan yli 18-vuotiaita ja Kolmostiellä toimii erikseen nuorisopsykiatrinen tiimi nuoremmille asiakkaille

Terveyskeskussairaala

- voi perehtyä potilaan hoitoketjuun eri yksiköiden palvelujen piirissä

Vastaanotto toiminta

- Kolmostien terveysasemien vastaanottojen toimintamallia kehitetään aktiivisesti
- lääkäreiden ja hoitajien vastaanotot toimivat Parkanon ja Kihniön terveysasemilla
- vastaanotto toiminta on monipuolista

PIRKKALAN YHTEISTOIMINTA-ALUE

Pirkkala

Ketjulähetit ovat tervetulleita!

Vesilahti

Erityistyöntekijät

- terveyskeskuspsykologi, mielenterveystyö

Hallinto

Hammashoito

- ehkäisevä hammashuolto

Hoitovälinejakelu

Kotisairaanhoido

- haavahoidot
- terminaalivaiheen hoito kotona

Kuntoutus ja apuvälinelainausta

- aivoverenkiertohäiriö (AVH)- ja leikkauspotilaiden jatkokuntoutus

Neuvola ja kouluterveydenhuolto

- lapsiperheteriimit
- oppilashuoltotyöryhmät

Terveyskeskuksen vuodeosasto

- kuntouttava hoitotyö
- jatkohoito

Vanhainkoti/ Dementiaosasto

Vastaanottotoiminta

- hoidontarpeen arviointi, sairaanhoitajan vastaanottotyö
- hoitoketjujen toteutuminen

SASTAMALAN SEUDUN SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT (Sotesi)

Sotesi haluaa tarjota erikoissairaanhoidon työntekijöille mahdollisuuden tutustua terveyskeskukseen ja vanhustyöhön. Lisätietoja www.sotesi.fi.

Apuvälinelainaamotoiminta

- lainattavia apuvälineitä ovat mm. yleisimmät liikkumista helpottavat apuvälineet, erilaiset tuet sekä päivittäisiä toimia helpottavat apuvälineet

Digiketjulahettijakso

- **Hoitajien ja lääkärin vastaanotto:**
  - o Omaolo
  - o Pegasoksen sähköiset palvelut (lähinnä diabetespotilaat)
  - o Libre: diabeetikot
  - o PACS: haava-/ihopotilaat
  - o Ipana: äitiysneuvola
  - o sähköiset ajanvaraukset – Omaolo käytössä yli 16-vuotiaille: neuvolassa ja vastaanotolla hoitajilla (ei lääkäreillä)
- **Kuntoutuspalvelut:**
  - o fysioterapia
    - etävastaanotto Tays:n fysiatrialle ajanvarauksella tietyinä sovittuna ajankohdina
    - fysioterapeuttien käytössä tuki- ja liikuntaelinongelmaisten asiakkaiden konsultaatiot
    - sähköinen Pegasos-ajanvaraus: asiakas voi varata kuntoneuvolaohjauskäynnin fysioterapeutin vastaanotolle
    - sähköinen ajanvaraus fysioterapeutin suoravastaanotolle (OmaOlo-oirekyselyn kautta)
    - puhelinkontrollit ja -konsultaatiot
  - o puheterapia
    - Äännekoulu-etäterapia käytössä puheterapiassa
    - Zoom- ja Teams -sovellukset etäterapian välineenä ja yhteistyöpalavereissa
    - puhelinkontrollit ja -konsultaatiot
  - o toimintaterapia
    - Zoom- ja Teams -sovellukset etäterapian välineenä ja yhteistyöpalavereissa
    - puhelinkontrollit ja -konsultaatiot: fysio-, toiminta- ja puheterapiassa
  - o Vivago-aktiivisuusranneke käytössä terveyskeskus-sairaalaosasto 3:lla (Kuntoutusosasto): kuntoutuspotilaalla ja dataa saatavilla mm. liikkumisesta, unen laadusta

Hallinto

- erityisesti johtoryhmätyöskentely, esim. osallistuminen johtoryhmän kokoukseen

Hoitajien ja lääkärin vastaanottotoiminta

- hoitaja-lääkäri-työparimalli
- lähikardiologitoiminta
- murtumapoliklinikka
- skopiat

- uniapneapoliklinikka

Hoitotarvikejakelu

Ikäihmisten asumispalvelut

- Asumispalveluissa tarjotaan tutustuminen palveluasumisen arkeen ja kehitysprosessiin laitospalveluista aitoon kodin kulttuuriin
  - o tarjoavat laadukasta hoivaa, kun kotona asuminen ei muiden palvelujen turvin ole enää mahdollista
  - o Sotesilla on yhdeksän tehostetun palveluasumisen yksikköä, joiden paikkaluku vaihtelee 8–33 välillä
  - o lisäksi on palveluasumisen yksikkö, jossa on 21 erillistä asuntoa
- tutustuminen palveluohjaajan työhön
  - o palveluohjaaja on SAS-ryhmän sihteeri ja hän hoitaa ikäihmisten palveluasumisasioita sekä vanhainkotiin sijoittamisasioita

Kiirevastaanotto

- toimintamallina hoitaja-lääkäri työparimalli
- hoitajan itsenäinen vastaanotto

Kotihoitopalvelut

- erityisesti kotona asumista tukevat avopalvelut
- omahoitajuus kotihoidossa
- kotihoidon kotikuntoutus
- laaja-alainen palvelutarpeen arviointi (RAI = Resident Assessment Instrument -järjestelmä on standardoitu tiedonkeruun ja havainnoinnin välineistö, joka on tarkoitettu vanhus- tai vammaispalvelun asiakkaan palvelutarpeen arviointiin sekä hoito-, kuntoutus- ja palvelusuunnitelman laatimiseen)
- Kunto-Pakarin toiminta sisältää kuntouttavan lyhytaikaishoidon ja päivätöiminnan integraation
- mobiiliteknologian hyödyntäminen kotihoidon työssä
- omaishoidontuen ohjaus
- ikäihmisten päivätöiminta kotihoitoa tukevana toimintana

Kotisairaala

- Kotisairaala toimii noin 30 min ajomatkan säteellä Sastamalan alueella joka päivä klo 8–20.
- Kotisairaalahoido on vaihtoehto osastohoidolle potilaan voinnin sen salliessa.
- Kotisairaalan potilaaksi voi tulla suoraan omalta kiirevastaanotolta, osastolta tai erikoissairaanhoidosta.

Kuntoutuspalvelut

- lääkinnällinen kuntoutus
- kuntoutuksen ohjaaja
- fysioterapiapalvelut
  - o ryhmätöiminta, kuten kuntosaliryhmät ja toimintakykyryhmät
  - o Kyytiä nivelrikolle - polven ja lonkan nivelrikkotyöpajatyöiminta

- Pysy pystyssä -työpajatoiminta kaatumisen ehkäisemiseksi
- fysioterapeuttien suoravastaanotot (kattaa kaikki tuki- ja liikuntaelinvaivat)
- geriatrisen fysioterapian erityisosaaminen
- lantionpohjalihasten harjoittelun erityisosaaminen
- erikoissairaanhoidon fysioterapiapalvelut Tays Sastamalan osastoilla, mm. sydänpotilaan ja ortogeriatrisen potilaan jatkokuntoutus
- terveystieteiden keskeisten osastoilla mm. AVH- ja leikkauspotilaan jatkokuntoutus sekä palliatiivisen potilaan fysioterapia
- toimintaterapeutin avovastaanotot lapsille ja aikuisille, myös osasto- ja ryhmätoimintaa aikuisille sekä ryhmätoimintaa lapsille
- puheterapeutin avovastaanotot lapsille ja aikuisille, myös osastotoimintaa aikuisille sekä lapsille ryhmätoimintaa

Lapsiperheiden sosiaalityö (Sastamalan sosiaalikeskus, Puistokatu 10, 2–3.krs)

- **Lastensuojelu:**
  - Lastensuojelussa sosiaalityöntekijät auttavat lapsia, joiden oma käytös tai lapsen/perheen olosuhteet uhkaavat vaarantaa lapsen kasvun ja kehityksen, eivätkä lapsiperheiden sosiaalityön sosiaalihuollon mukaiset palvelut toimi riittävänä tukena. Lastensuojelun asiakkaat saavat myös sosiaalihuoltolain mukaisia palveluita. Lastensuojelun asiakkuus alkaa, mikäli palvelutarpeen arvioinnin ja lastensuojelutarpeen selvityksen jälkeen todetaan lastensuojelun tarve tai mikäli tarvitaan lastensuojelulain mukaisia palveluja.
  - Sastamalan perhe- ja sosiaalityön lastensuojelun toimintaan systemisellä työotteella. Lapsen edun mukaisesti tehdään monitoimijaisista yhteistyötä.
- **Perhesosiaalityö:**
  - Perhesosiaalityö tukee lasta ja tämän perhettä yksilöllisesti jokaisen elämäntilanteen ja tarpeen mukaan. Perhesosiaalityö voi lähestyä perhettä myös palvelutarpeen arvioinnin merkeissä, jos jollakin perheen kanssa työskentelevällä ammattilaisella tai muulla toimijalla on herännyt huoli lapsen ja perheen tilanteesta.
  - Perhesosiaalityö tarjoaa ennaltaehkäisevää apua ja varhaista tukea lapsen/perheen yksilöllisesti elämäntilanteen mukaan, haasteellisemmissä tilanteissa asiakkuus siirtyy lastensuojeluun.
  - Perhesosiaalityö tarjoaa myös sosiaaliohjausta, jolloin sosiaaliohjaaja auttaa, ohjaa ja tukee tarvittaessa erilaisissa elämäntilanteiden muutoksissa. Perhesosiaalityöstä saa tietoja myös tukihenkilö- ja tukiperhetoiminnasta sekä lapsiperheiden kotipalvelusta.
- **Perhetyö:**
  - Perhetyö tukee lapsen ja hänen perheensä hyvinvointia. Perhetyön tavoitteena on vahvistaa perheen omia voimavaroja ja parantaa perheen keskinäistä vuorovaikutusta. Perhetyö toteutetaan perheen kotona ja se voi olla esimerkiksi keskusteluapua ja arjen eri toimintojen tukemista. Perhetyössä yhdistyy käytännön apu ja psykososiaalinen tuki, keskeistä perhetyön toiminnassa on lapsen edun turvaaminen.
- **Lapsiperheiden kotipalvelu:**
  - Lapsiperheiden kotipalvelun toimintaan kuuluu perheen arjenhallintaan ja arkisiin askareisiin liittyvät tehtävät. Lisäksi lapsiperheiden kotipalvelu perheen arkirutiinien hallinnan vahvistaminen, perheen oman toimintakyvyn vahvistaminen ja tukeminen ja/tai vanhempien omien voimavarojen tukeminen.

- Perheoikeudelliset palvelut:

- Perheoikeudellisiin palveluihin kuuluu isyyden ja äitiyden tunnustamiset tietyissä tilanteissa, lapsen huolto-, tapaamis- ja elatussopimusasiat, adoptioasioissa ohjaaminen sekä selvityksien laatiminen tuomioistuimille lasten huolto- ja tapaamisriidoissa.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

- mahdollisuus tutustua perusterveydenhuollon mielenterveys- ja päihdepalveluihin
  - yksilövastaanotto- ja ryhmätoimintaa
  - psykiatrin, sairaanhoitajien ja sosiaaliterapeutin työhön tutustuminen
  - tutustuminen perusterveydenhuollon asiakasprofiiliin

Neuvola

- tutustuminen terveydenhoitajan ja lääkärin neuvolavastaanottoihin:
  - äitiysneuvolassa (naistenneuvola Vammalan neuvolassa)
  - perhesuunnitteluneuvolassa
  - lastenneuvolassa
  - koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa
  - aikuisneuvolassa
  - terveyden edistämisen näkökulma

Perusterveydenhuollon muistipoliklinikan toiminta

- tutustuminen muistipoliklinikkatoimintaan terveyskeskuksessa
- tutustuminen geriatriin, muistikoordinaattorin ja asiantuntijasairaanhoitaja/muistihoidajan työhön
- tutustuminen muistiasiakkaan hoitopolkuun perusterveydenhuollossa

Sosiaalityöntekijän työ**Suun terveydenhuolto**

- mobiili hammashoitoyksikkö

Terveyskeskussairaala osasto 1: Akuuttiosasto (22)

- Osastolle on keskitetty pääsääntöisesti akuuttien infektioiden hoidot sekä päiväkäynteinä toteutettavat lyhytaikaiset infuusiot, kuten suonensisäiset antibiootit ja skopiapotilaiden esivalmistelu.
- Lisäksi osastolla on muita yleislääketieteen potilaita.

Terveyskeskussairaala osasto 2: Saattohoito ja palliatiivisen hoidon yksikkö (22)

- B-tason saattohoito. Osastolla on 10 saattohoitopaikkaa ja yksi tukiosastopotilaspaikka.
- Palliatiivinen vastaanottotoiminta toimii yhtenä päivänä viikossa sekä tarvittaessa.
- Osastolla on lisäksi 11 paikkaa yleislääketieteen potilaille.

Terveyskeskussairaala osasto 3: Kuntoutustoiminta, muistisairauksien hoito- ja diagnostiikka (28)

- Osasto on profiloitunut kuntoutukseen, joten suurimmalla osalla potilaista on ollut AVH-tapahtuma, ortopedinen trauma tai on tehty tekonivelleikkaus.

- Osastolla toteutetaan myös lyhytkestoisia intensiivikuntoutusjaksoja.

Terveyskeskussairaala Osastot 1, 2 ja 3

- kotiutusta koordinoivan hoitajan toimintamalliin tutustuminen

Vammaispalvelut (Vammaispalvelutoimisto Aarnontie 17 B 1, 3. krs)

- Vammaispalvelulain mukaiset palvelut, kehitysvammahuollon palvelut ja alle 65-vuotiaiden omaishoidon tuki.
- Vammaisten ja kehitysvammaisten palveluiden tarkoituksena on edistää henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vamman tai sairauden aiheuttamia haittoja ja esteitä. Vammaispalveluissa työskentelee sosiaalityöntekijä ja kolme palveluohjaajaa, joista kaksi työskentelee kehitysvammahuollon palveluohjaajina.
- Vammaispalvelujen asiakkaiden tarvitsemat palvelut myönnetään henkilökohtaisen palvelutarpeen arvioinnin perusteella. Palvelutarve arvioidaan tarvittaessa moniammatillisesti, huomioiden asiakkaan oma näkemys palvelutarpeesta. Vammaispalveluista myönnettäviä palveluita ovat asumispalvelu, työ- ja päivätoiminta, perhe - ja laitoshoido. Kotona asuminen tukevia palveluita ovat henkilökohtainen apu, tilapäishoito, kuljetuspalvelut, asunnon muutostyöt ja tuettu asuminen.
  - o Henkilökohtainen apu on välttämätöntä apua niihin tavanomaiseen elämään liittyviin toimiin, jotka henkilö tekisi itse, mutta ei vammansa tai sairautensa vuoksi kykene. Henkilökohtaisella avulla on tarkoitus mahdollistaa ja tukea vaikeavammaisen henkilön itsenäistä elämää, omia valintoja ja hänen omaehtoista toimintaa
  - o Vammaispalvelulain mukaan kunnan on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle kohtuulliset kuljetuspalvelut niihin liittyvine saattajapalveluineen. Palvelulla tuetaan ja mahdollistetaan vaikeavammaisen asiakkaan itsenäinen selviytyminen esim. ikätasoa vastaava asiointi-, harrastus- ja virkistystoiminta.
  - o Asunnon muutostöillä tuetaan henkilön itsenäistä kotona selviytymistä, kun henkilö vammansa tai sairautensa vuoksi välttämättä tarvitsee niitä suoriutuakseen päivittäisistä toiminnoista. Muutostöitä ovat esimerkiksi ovien leventäminen, kynnyksen poistaminen, luiskien rakentaminen tai tukikahvojen asentaminen.
- **Alle 65-vuotiaiden omaishoidontuki:**
  - o Omaishoidontuella tarkoitetaan vammaisen tai sairaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä hänen kotonaan omaisen tai muun läheisen henkilön avulla.
  - o Omaishoidontukea voi hakea ja sitä voidaan myöntää, jos henkilö alentuneen toimintakyvyn, sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn perusteella tarvitsee kotioloissa hoitoa tai muuta huolenpitoa päivittäisissä toiminnoissa ja hoidettavan omaisen tai muu hoidettavalle läheinen henkilö on valmis vastaamaan hoidosta ja huolenpidosta tarpeellisten palveluiden avulla.
- **Kehitysvammahuolto:**
  - o Kehitysvammaiselle henkilölle voidaan tarvittaessa myöntää erityishuollon palveluja, mikäli asiakas ei saa tarvitsemiaan palveluja ensisijaisten lakien perusteella tai ne eivät ole asiakkaan edun mukaisia. Erityishuoltoon kuuluvia palveluja voivat olla esimerkiksi, asumispalvelut, työ- ja päivätoiminta ja tilapäishoito. Palveluohjauksella tuetaan kaiken ikäisiä kehitysvammaisia ja heidän perheitään. Palveluohjauksen avulla pyritään varmistamaan, että asiakas saa tarvitsemansa ja tarkoituksenmukaiset palvelut.

TAMPEREEN KAUPUNKI
Aikuissosiaalityö

Aikuissosiaalityö palvelee yli 18-vuotiaita tamperelaisia silloin, kun kuntalaisella on tarve tukeen, ohjaukseen ja neuvontaan erilaisissa arkielämän hankalissa tilanteissa. Tällaisia tilanteita voi olla esim. työttömyys, erilaiset elämänhallinnan tuen tarpeet tai tarve tukeen esim. päihteisiin liittyvissä asioissa. Aikuissosiaalityössä kartoitetaan yhdessä asiakkaan tilanne ja etsitään ongelmiin ratkaisukeinoja. Sosiaalityöntekijät – ja ohjaajat toimivat eri puolilla Tamperetta, osin keskitetysti, mutta osin myös yksittäisesti esim. hyvinvointikeskuksissa.

Avokuntoutuksen fysioterapiayksikkö

Alueellisissa fysioterapiayksiköissä fysioterapeutti selvittää asiakkaan toimintakyvyn ja laatii yhdessä tämän kanssa fysioterapiasuunnitelman. Kuntoutusta voidaan antaa sekä yksilöllisesti että ryhmässä tai se voidaan toteuttaa ohjauksen jälkeen itsenäisenä harjoitteluna.

Nivelrikkopoliklinikka toimii osana avokuntoutuksen fysioterapiayksikköä. Siellä tehdään liikkumis- ja toimintakykyarvioita nivelrikkopotilaille sekä ohjataan ja seurataan tekonivelleikkaukseen meneviä tai siellä olleita tamperelaisia.

Diabetespotilaan hoito

	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai
AP	Diabeteksen ennaltaehkäisevään toiminta dehkohoitajan vastaanotolla (DEHKO = diabeteksen ehkäisyn ja hoidon kehittämissuunnitelma)	Diabeteshoitajan työ diabetesvastaanotolla	Koko päivän: Diabetesvastaanoton moniammatillinen työryhmä (diabeteslääkäri, diabeteshoitaja, jalkaterapeutti, endokrinologi)	Jalkaterapeutin toiminta ja työ	Hoitotarvikejakelu
IP	Tutustuminen aikuisneuvolan ennaltaehkäisevään työhön terveydenhoitajan vastaanotolla	Tutustuminen valmiitelevaan vastaanottoon sekä hoitosuunnitelman laatimiseen	Sama ohjelma jatkuu	Diabetesvastaanoton moniammatillinen työryhmä	Ravitsemusterapeutti

Ehkäisevän päihdetyön yksikkö

Ehkäisevän päihdetyön tavoitteena on lisätä ja vahvistaa päihteisiin, terveyden edistämiseen, päihdekasvatukseen ja hyvinvointiin liittyvää osaamista. Kohderyhmänä ovat lapset, nuoret ja heidän perheensä sekä heidän kanssaan työskentelevät ammattilaiset.

Ehkäisyneuvola

Ehkäisyneuvola palvelee raskauden ehkäisyyn liittyvissä asioissa yli 22-vuotiaita tamperelaisia naisia ehkäisyn aloitukseen, kierukan tai kapselinasennukseen, vaihtoon, poistoon ja kontrollointiin sekä ehkäisyn ongelmatilanteisiin liittyvissä asioissa.

Etsivä työ

Etsivä työ tukee niitä avun tarpeessa olevia 13–29-vuotiaita nuoria, jotka eivät jostain syystä käytä olemassa olevia auttamis- ja palvelujärjestelmiä tai jotka eivät ole tulleet niissä autetuiksi. Etsivän työn työntekijät ovat läsnä siellä, missä nuoret viettävät aikaansa. He tarjoavat nuorille mahdollisuuden ammatilliseen, turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä työ auttaa esim. raha-asioiden järjestämisessä, opiskeluun liittyvissä asioissa, tukilomakkeiden täyttämässä, parisuhde- ja seurusteluongelmissa, terveyteen tai päihteisiin liittyvissä kysymyksissä.

Kehitysvammaisten avopalvelut

Tuettu asuminen

- Palveluasuminen: Kaarilan ryhmäkoti, Niemen tupa (Orivesi)
- Tehostettu palveluasuminen: Hälläpyörä, Korvenkoti, Niemen linna (Orivesi), Piikahaka, Puuwilla, Rantaraitti
- Vaativa tehostettu palveluasuminen: Härmälänranta, Metsämansikka
- Erittäin vaativa tehostettu palveluasuminen: Vuorenkilpi

Tuettu asuminen on suunnattu itsenäisesti asuville kehitysvammaisille jotka saavat tuetun asumisen ohjaajan käyntien muodossa asumisen onnistumisen edellyttämän tuen. Tuen määrä vaihtelee yksilöllisesti muutamasta käynnistä kuukaudessa pariin käyntiin viikossa. Osa asunnoista on lisäksi tehostetun palveluasumisen yksikön läheisyydessä, jolloin osa tuesta voidaan tarjota sieltä (esim. lääkehoito, ateriat).

Palveluasumisessa asukkaat ovat aikuisia kehitysvammaisia, jotka saavat tukea ja apua terveyteen ja hyvinvointiinsa liittyvissä asioissa. Palveluasumisen asukkaat ovat tehostetun palveluasumisen asukkaita itsenäisempiä toimintakyvyltään eivätkä tarvitse tukea lainkaan yöaikaan. Ohjaajat ovat yksiköissä töissä kahdessa vuorossa. Tuen tarpeet vaihtelevat. Tehostetun palveluasumisen asukkaat saavat kodeissaan tukea ympärivuorokauden, kukin omien yksilöllisten tarpeidensa mukaan. Asukkaiden päivärytmi arjessa muodostuu kodin askareista sekä päiväaikaisen toiminnan ja vapaa-ajan toimintojen vuorottelusta.

Vaativassa tehostetussa palveluasumisessa hoivapuoli korostuu. Yksikössä asukkailla on enemmän perushoitoa vaativia tarpeita. Erittäin vaativa tehostettu palveluasuminen on suunnattu asukkaille, joilla on erityisiä käyttäytymisen haasteita. Kaikissa asumispalveluissa asukkaiden osallisuutta ympäröivään yhteiskuntaan tuetaan mahdollistamalla erilaisia asukkaiden toivomia retkiä tavanomaisten asiointien lisäksi. Monenlaiset kuntouttavat ja toimintakykyä sekä kommunikaatiota tukevat menetelmät ja tukitoimet kuuluvat myös vahvasti asukkaiden arkeen.

Tuettu työtoiminta

- Työtoiminta: Nuutisaran toimintakeskus (Nuutinpaja)
- Päiväaikainen toiminta: Hehku (Orivesi), Nuutisaran toimintakeskus (Nuutinkulma), Pappilanpuisto, Tuomikallio, Wärjäämö
- Vaativaa päivätoimintaa: Nuutisaran toimintakeskus (Nuutinsoppi), Tuomikallio B-puoli

Tuetun työtoiminnan asiakkaat työskentelevät Nuutisaran työvalmentajan ohjauksessa.

Työtoiminnan asiakkaat tekevät erilaisia teollisuuden alihankintatöitä ja osallistuvat osan päivästä yksikössä järjestettyihin asiakkaiden kanssa yhdessä suunniteltuihin aktiviteetteihin.

Päiväaikainen toiminta muodostuu erilaisista asiakkaiden kanssa yhdessä suunnitelluista ryhmätoiminnoista mm. kulttuurin, liikunnan, musiikin ja arjentaitojen saralla. Yksiköt toteuttavat arjessa erilaisia projekteja ja osallistuvat myös monenlaisiin hankkeisiin yli yksikkörajojen.

Vaativan päivätoiminnan asiakkaat ovat autismin kirjon henkilöitä, joiden päivän struktuuri on muuttumattomampi asiakkaiden tarpeiden mukaisesti.

Myös päivätoiminnan asukkailla päivään voi sisältyä erilaisia kuntoutuksen tukitoimia.

Haastavien tiimi

Haastavien tiimi jalkautuu sekä oman että yksityisen palveluntuottajien yksiköihin asiakkaiden arkeen, kun asiakkaan elämässä jokin haastaa. Tiimi on myös tukena asiakkaiden muuttaessa uuteen yksikköön, jossa hiotaan arjen käytäntöjä asiakkaan arkea ja toimintakykyä sekä osallisuutta tukevaksi.

- Meillä voi oppia:
  - o Voimavaralähtöistä työtettä, asiakkaiden osallisuuden tukemista ja edistämistä
  - o Asiakkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden tukemista ja edistämistä
  - o Erilaisista kehitysvammoista ja niiden erityispiirteistä
  - o Päivittäisten toimintojen ohjaamista ja avustamista
  - o Itsemääräämisoikeudesta, sen toteutumisen tukemisesta sekä rajoitustoimenpiteisiin liittyvistä reunaehdoista, kirjaamisesta jne.
  - o Vuorovaikutustaitoja, vaihtoehtoisia kommunikaatiomenetelmiä
  - o Hyvinvointiteknologian käyttöä ja ohjausta
  - o Palveluverkostoa ja palvelujen käytön ohjausta

Kouluterveydenhuolto

Kouluterveydenhoitaja tekee peruskoulun oppilaille terveystarkastuksen jokavuosi. Laaja terveystarkastus, johon sisältyy myös koululääkärin tarkastus, tehdään 1., 5. ja 7. luokalla. Laajaan 7. luokan tarkastukseen liittyvä lääkärintarkastus tehdään 8. luokalla. Oppilas voi mennä kouluterveydenhoitajan vastaanotolle myös ilman ajanvarausta.

Koululääkärin vastaanotolle oppilas menee kouluterveydenhoitajan kautta.

Lapsiperheiden aikuissosiaalityö

Palvelu on tarkoitettu niille perheellisille aikuisille, joilla on suunnitelmallisen sosiaalityön ja -ohjauksen tarve ja joiden perheellä ei vielä ole nimettyä työntekijää toisaalla sosiaalipalveluissa. Palveluun on myös keskitetty ennakkoliset lastensuojeluilmoitukset uusien asiakkaiden osalta sekä huostaanotettujen lasten vanhempien tuki aikuissosiaalityön keinoin, huostaanotto-prosessin aikana. Palvelu on aikuissosiaalityötä, eli palvelussaei tehdä lastensuojelutyötä tai lastensuojelun tarpeen selvityksiä. Tarvittaessa palvelusta ollaan yhteydessä muihin lasten, nuorten ja perheiden palveluihin sekä tehdään yhteistyötä heidän kanssaan.

Lapsiperheiden kotipalvelu ja perhetyö

Lapsiperheiden kotipalvelun tehtävä on tukea perheiden omaa selviytymistä erilaisissa elämäntilanteissa ja ennaltaehkäistä perheiden ongelmatilanteita. Palvelu on perheen henkilökohtaiseen hoivaan huolenpitoon perustuvaa, ennaltaehkäisevää ja perheen arjessa tapahtuvaa tilapäistä lastenhoidollista ja kodinhoidollista apua.

Lapsiperheiden sosiaalityö

Lapsiperheiden sosiaalityö tarjoaa apua ja neuvontaa jokapäiväisestä elämästä selviytymiseen, asumiseen ja talouteen liittyvissä asioissa, lähisuhde- ja perheväkivaltatilanteissa sekä lapsen kehityksen ja hyvinvoinnin tukemisessa. Lapsiperheiden sosiaalityö toimii alueellisesti.

Lasten ja nuorten poliklinikka

Alle 16-vuotiaita tamperelaisia ja oriveteläisiä lapsia voidaan lähettää poliklinikalle lastenneuvoloista, kouluterveydenhuollosta, terveysasemilta ja yksityislääkäreiden vastaanotoilta lasten kasvuun ja kehitykseen sekä lasten oireisiin ja sairauksien hoitoon liittyvissä ongelmissa. Lasten ja nuorten poliklinikalla toimivat lastentautien erikoislääkäri, lastenneurologian erikoislääkäri ja terveydenhoitaja.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluryhmän hallinto

Lasten, nuorten ja perheiden palveluryhmä on osa sosiaali- ja terveyspalvelujen palvelualueetta. Palveluryhmän hallinto ja yksiköiden suunnittelutehtävissä työskentelevät henkilöt toimivat palvelujen johdon tukena auttaen yksiköitä saavuttamaan

tavoitteensa ja toteuttamaan ydintehtävänsä. Hallinnossa valmistellaan ryhmän yhteiset suunnitelmat sekä koordinoidaan prosessien ja toiminnan yleistä kehittämistä, seurantaaja raportointia.

Lastensuojelun avohuolto

Lastensuojelun sosiaalityöntekijät auttavat, kun perheessä on ongelmia lasten ja nuorten kasvuun ja huolenpitoon liittyvissä asioissa, omassa vanhemmuudessa tai jaksamisessa. Lastensuojelu tukee vanhempia lapselle suotuisten kasvuolojen turvaamiseksi. Lastensuojelun sosiaalityöntoimii yhdessä tehostetun perhetyön kanssa alueellisissa avohuollon lastensuojelun tiimeissä.

Tehostettu perhetyö tukee lastensuojelun asiakasperheitä, jotka tarvitsevat erityistä tukea haasteellisen tilanteensa vuoksi. Perheen osallistuminen työskentelyyn on vapaaehtoista. Se vaatii perheeltä sitoutumista ja muutosvalmiutta. Työtä tehdään koko perheen kanssa ja se perustuu perheen voimavarojen vahvistamiseen. Tehostettu perhetyö toimii yhdessä lastensuojelun sosiaalityön kanssa alueellisissa avohuollon lastensuojelun tiimeissä.

Lastensuojelun päivystys

Lastensuojelun päivystys vastaanottaa lastensuojeluilmoitukset ja hoitaa kiireelliset lastensuojeluasiat virka-aikana.

Nuorisoneuvola

Nuorisoneuvola on ehkäisyneuvola alle 22-vuotiaille tamperelaisille, jotka eivät kuulu työ- tai opiskeluterveydenhuollon piiriin. Nuorisoneuvola auttaa seksuaalisuuteen, ehkäisyyn (alitus ja seuranta), raskaudenkeskeytykseen, sukupuolitauteihin, kuu-kautisvaivoihin, seurusteluasioihin, omiin huoliin ja terveyteen liittyvissä asioissa. Nuorisoneuvolan psykologi antaa keskusteluapua 13-22-vuotiaille nuorille lievempiasteisissa psyykkisissä ongelmissa, elämänkriiseissä ja itsenäistymiskysymyksissä sekä ohjaa tarvittaessa jatkohoitoon.

Nuorisovastaanotto

Nuorisovastaanotto tarjoaa mielenterveys- ja päihdepalveluja tamperelaisille ja orivesiläisille nuorille. Mielenterveyspalvelut on suunnattu 13–18-vuotiaille nuorille. Palveluihin tullaan viranomaisyhteydenoton perusteella. Nuorten päihdepalvelut Nuppo palvelee 13–25-vuotiaita nuoria, joilla on huumeiden käyttöön liittyviä ongelmia. Alle 18-vuotiaita Nuppo palvelee myös alkoholiin ja pelaamiseen liittyvissä ongelmissa. Nupon palveluihin voi hakeutua myös ilman lähetettä.

Opiskeluterveydenhuolto

Opiskeluterveydenhuolto ylläpitää ja parantaa opiskelijoiden hyvinvointia ja opiskelukykyä edistämällä terveyttä, opiskeluympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta sekä järjestämällä terveyden- ja sairaanhoidon palveluita.

Ostopalvelut Luotsi

Sijaishuoltopaikkaa lastensuojelulaitokseen ja luvanvaraiseen perhehoitoon haetaan Ostopalvelut Luotsista. Luotsi etsii sijaishuoltopaikan lapsen asioista vastaavan kunnan sosiaalityöntekijän pyynnöstä. Luotsi-ryhmä tuntee kaikki kilpailutuksessa hyväksytyt sijaishuoltopaikat. Se tarkastaa ja valvoo sijaishuoltoyksiköitä yhdessä tilaajan edustajan kanssa.

Perhehoito Luotsi

Luotsi on Tampereen kaupungin lastensuojelun sijaishuollon asiakasohjausyksikkö. Se vastaa sijais- ja tukiperheiden kouluttamisesta, toimii yhteyshenkilönä lasten asioissa sekä tukee sijaisvanhempia hoito- ja kasvatustehtävässä.

Perheneuvola

Perheneuvola auttaa lapsen kasvuun ja kehitykseen liittyvissä kysymyksissä sekä perheen vuorovaikutusongelmissa. Perheneuvola tarjoaa myös avioliittolain mukaista perheasioiden sovittelua. Perheneuvolassa toimii Nepsy-tukitiimi, joka tarjoaa palveluja lasten, nuorten ja perheiden neuropsykiatriisiin pulmatilanteisiin sekä lastensuojelun tiimi, jonka moniammatillinen asiantuntijatiimi tukee lastensuojeluprosessissa olevia lapsia, nuoria ja heidän perheitään sekä heidän kanssaan työskenteleviä tahoja.

Perheoikeudelliset palvelut

Lastenvalvojat vastaavat avioliiton ulkopuolella syntyneiden lasten isyyden tunnustamiseen ja selvittämiseen liittyvistä asioista. He hoitavat lasten huoltoon, asumiseen ja tapaamiseen sekä elatukseen liittyvät sopimusasiat.

Perhepiste Nopea

Perhepiste Nopea palvelee 6–17-vuotiaita tamperelaisia lapsia, nuoria ja heidän perheitään silloin, kun ongelmat nousevat esiin ensimmäisiä kertoja. Nopea auttaa, jos esimerkiksi lapsen tai nuoren kotiintuloajoista ja vapaa-ajanviettotavoista on erimielisyyttä, koulunkäynti ei suju tai keskusteluyhteyskotona ei toimi.

Perhetukikeskukset

Kissanmaan perhetukikeskus tarjoaa lastensuojelun lyhytaikaisia laitospalveluja. Kuusikon perhetukikeskus tarjoaa lastensuojelun avohuollon palveluja. Päiväperho palvelee päihdeongelmaisia raskaana olevia ja pienten lasten perheitä. Leinolan perhetukikeskus tarjoaa lastensuojelun kuntoutuspalveluja.

Perhetyö

Sosiaalihuoltolain mukainen perhetyö on hyvinvoinnin tukemista sosiaaliohjauksella ja muulla tarvittavalla avulla tilanteissa, joissa asiakas jähenen perheensä tai asiakkaan hoidosta vastaava henkilö tarvitsevat tukeaja ohjausta omien voimavarojen vahvistamiseksi ja keskinäisen vuorovaikutuksen parantamiseksi. Perhetyötä annetaan erityistä tukea tarvitsevan lapsen

tai nuoren terveyden kehityksen turvaamiseksi. (SHL 18§) Perhetyön asiakkuudesta päätöksen tekee lapsen oma sosiaalityöntekijä. Työ voi olla nopeasti kriisitilanteeseen vastaavaa tai pidempikestoista ja perustua asiakassuunnitelmaan, jolloin työskentelyn kesto voi olla useitakin kuukausia.

Perhetyö on suunnitelmallista työtä, jota arvioidaan yhteistyössä sosiaalityöntekijän ja perheen kanssa säännöllisesti. Työ on yhdistelmäkäytännönläheistä ja psykososiaalista kuntouttavaa työtä, jota tehdään asiakkaan kotona tai hänen toimintaympäristössään tapaamisilla, jotka voivat olla yksilö-, pari-, perhe- tai ryhmämuotoisia.

Puheterapia

Puheterapian tarkoituksena on poistaa, lieventää ja ehkäistä kommunikoinnin häiriöitä sekä niihin liittyviä vuorovaikutuksen ongelmia. Puheterapia painottuu alle kouluikäisiin lapsiin, mutta puheterapiassa hoidetaan kaikenikäisiä, myös aikuisasiakkaita. Lisäksi perusopetuksessa toimii neljä puheterapeuttia yhteistyössä oppilashuollon kanssa.

RAVITSEMUSTERAPIA PERUSTERVEYDENHUOLLOSSA

	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai
AP	Ravitsemusterapia ja hoitopolut	Koko päivän: Ravitsemusterapeutin työ / toivepotilasryhmät	Aikuisneuvonnan ja dehkohoitajan ennaltaehkäisevä työ	Pirkanmaan Voimia Oy	Ikäihmisten ravitsemus / kotihoito
IP	Ravitsemusterapeutin yhteistyö	Sama ohjelma jatkuu	Diabeteshoitajan työ	Ryhmätoiminta (painonhallintaryhmät)	Ikäihmisten ravitsemus / laitoshoido

Sijais- ja jälkihuollon sosiaalityö

Sijais- ja jälkihuollon sosiaaliasema vastaa tamperelaisten ja orivesiläisten huostaanotettujen, perheeseen tai laitokseen sijoitettujen lasten asioista. Sijais- ja jälkihuollon sosiaaliaseman tehtävänä on turvata sijoitettujen lasten ja nuorten hyvän kasvun edellytykset sijaishuoltopaikassa. Lisäksi sosiaaliasema vastaa sijoitettujen, 18–20-vuotiaiden nuorten jälkihuollosta.

Sosiaalipäivystys

Sosiaalipäivystys palvelee ympäri vuorokauden kiireellisissä lastensuojeluun, muuhun sosiaalityöhön, perhekriiseihin, elämänhallintaan asumiseen sekä mielenterveyteen tai päihteisiin liittyvissä asioissa. Sosiaalipäivystyksessä toimii viikonloppuöisin nuorten selviämisasema, jonka palvelut on tarkoitettu alle 18-vuotiaille päihtyneille. Lähisuhdeväkivaltatyön työpari tarjoaa koulutusta ja konsultointia ammattilaisille sekä kriisiapua ja palvelutarpeen kartoitusta asiakkaille.

Toimenpide- ja konsultaatioyksikkö

	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai
AP	Luupix + Mediracer Gastro- ja kolonoskopia Holter	Luupix+ Mediracer Rasitusko	Barron/Rasitusko Holter	Pienkirurgiset toimenpiteet Holter	Gastro- ja kolonoskopia
IP	Gastro- ja kolonoskopia Murtumavastaanotto Uniapneatutkimukset	Aclasta-infuusiot Gastro- ja kolonoskopia Rasitusko Uniapneatutkimukset Murtumavastaanotto	Uniapneatutkimukset Gastro- ja kolonoskopia Rasitusko	Uniapneatutkimukset Gastro- ja kolonoskopia Aclasta-infuusiot Murtumavastaanotto	Murtumavastaanotto Gastro- ja kolonoskopia

Vastaanottotoiminta

	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai
AP	Terveyspalvelujen neuvonta Keskitetty ajanvaraus	Koko päivän: Hoidon tarpeen arviointi ja sen hyödyntämiseen terveysasematyössä	Korvaushoito Antikoagulantti-potilaan hoito terveysasemalla (omasäätely, ryhmät, omahoitaja)	Toimenpide- ja konsultaatioyksikön toiminta	Dehkohoitajan toteuttama ennaltaehkäisevä työ
IP	Sairaanhoitajan työnkuva: ajanvarausvastaanoton seuraminen	Sama ohjelma jatkuu	Tutustuminen aikuisneuvolan terveydenhoitajan työhön: esim. valmisteltu vastaanotto, hoitosuunnitelma	Toimenpide- ja konsultaatioyksikön toiminta	Diabeteshoitajan työnkuva

Äitiys- ja lastenneuvola

Äitiysneuvolat palvelevat perhettä raskauden, synnytyksen ja lapsivuodeajan aikana. Äiti on neuvolan kirjoissa kolme kuukautta synnytyksen jälkeen, vastasyntynyt lapsi siirtyy kahden viikon ikäisenä lastenneuvolan seurantaan. Lastenneuvolat palvelevat alle kouluikäisiä lapsia ja heidän perheitään. Lastenneuvolassa pyritään turvaamaan jokaiselle lapselle mahdollisimman hyvä terveys ja edistämään koko perheen hyvinvointia ja terveitä elintapoja.

VALKEAKOSKEN SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUS

Digiketjulähettijakso: Valkeakosken terveyskeskus

- Ipana (äitiysneuvola)
- Klinik (sähköinen asiointi)
- LibreView (diabeetikot)
- Sähköiset yhteydenottolomakkeet (hoitotarviketilaus ym.)
- Tekstiviestipalvelu (Pegasos Marevan-kortin tekstiviestimahdollisuus)
- Uniapneapotilaiden etäseuranta
- Videovisiti (etävastaanotot)
- Äännekoulu (puheterapia)

Fysio- ja toimintaterapia, vammaispalvelut

- tutustuminen terveyskeskuksen fysioterapiaoaston yksilö- ja ryhmätoimintaan, toimintaterapiaan, apuvälineohjaukseen ja lainaukseen sekä vammaispalveluiden järjestämiseen ja kuntoutustyöryhmän työhön

Lapsiperheiden sosiaalityö ja lastensuojelu:

Yhteispalvelukeskus, Koskikaran kauppakeskus 3.krs, Valtakatu 9–11

- Lapsiperheiden sosiaalityössä on mahdollisuus tutustua lastenvalvojan työhön, kasvatus- ja perheneuvontaan, lapsiperheiden palvelutarpeen arviointiin sekä sosiaalihuoltolain mukaiseen asiakastyöhön, mukaan lukien päätöksenteko, arviointi ja asiakastapaamiset.
- Lastensuojelussa on mahdollisuus tutustua sekä lastensuojelun avohuollon, että sijaishuollon sosiaalityöhön, mukaan lukien päätöksenteko, arviointi, asiakastapaamiset ja erilaiset avohuollon sekä sijaishuollon lakisäätteiset prosessit.
- Tiimit toimivat samoissa tiloissa, joten ketjulähetti-jaksoon on mahdollista sovittaa tutustumista laajasti eri toimintoihin kiinnostuksen mukaan. Jakson aikana ketjulähetti saa kuvan lapsiperheiden sosiaalityötä ja lastensuojelua säätelevästä lainsäädännöstä sekä ohjeistuksesta, tarjolla olevista palveluista ja yhteistyöverkostoista sekä käytettävästä asiantuntemuksesta ja menetelmistä. Valkeakoskella on kehitetty pitkälle systeemistä työtettä, johon on mahdollisuus päästä tutustumaan. Lisäksi on mahdollisuus perehtyä virka-aikaiseen sosiaalipäivystykseen.

Muistikeskus ja muistipoliklinikka

- tutustuminen työskentelyyn terveyskeskuksen 12-paikkaisessa muistikeskuksessa (dementiapotilaiden lyhythoito- ja selvittelyjaksot, lääkehoidon tasapainotusjaksot, intervallijaksot, ei pitkäaikaishoitoa)
- tutustuminen muistipoliklinikkatoimintaan terveyskeskuksessa
- tutustuminen vuodeosastojen ”dementiasoluihin” (dementian pitkäaikaishoitopaikat)

Perhetyö (Perhetyön yksikkö Woimala, Kangaskatu 1, 37600 Valkeakoski)

- Valkeakosken perhetyön tiimi toteuttaa:
  - o vauvantahti-työ; vauvaperhetyö
  - o ensihelppi; matalan kynnyksen perheohjausta
  - o lapsiperheiden tilapäistä kotipalvelua
  - o sosiaalihuoltolain mukaista perhetyötä

- lastensuojelun tehostettua perhetyötä
- intensiivistä perhetyötä
- ammatillista tukihenkilötoimintaa
- valvottuja- ja tuettuja tapaamisia
- Perhetyöhön liittyvä ketjulähettijakso sopii kaikille lapsiperheiden kotiin tehtävästä työstä kiinnostuneille ammattilaisille, niin terveydenhuollossa, oppilashuollossa, varhaiskasvatuksessa, kouluissa kuin sosiaalitoimessakin.
- Toteutetaan perhetyön yksikössä ja räätälöidään yksilöllisesti ja tilanteen mukaan.
- Jakson aikana ketjulähetti:
  - Perehtyy perhetyön tarjoihin eri palveluihin eri työparien kanssa
  - Perehtyy palvelunohjaukseen ja palveluketjuihin
  - Perehtyy tärkeimpiin yhteistyötahoihin ja moniammatilliseen verkostotyöhön
  - Perehtyy perhetyössä käytettäviin menetelmiin
  - Osallistuu mahdollisesti lapsiperheiden tilapäisen kotipalvelun käynneille
  - Osallistuu mahdollisesti asiakaskäynneille
  - Pääsee mahdollisesti seuraamaan systeemistä tiimiä

Terveyskeskussairaala ja kuntoutusosasto

- tutustuminen työskentelyyn perusterveydenhuollon kahdella vuodeosastolla, joissa hoidetaan osin pitkäaikaisessa hoidossa olevia ja osin akuutteja pääosin vanhuspotilaita (kaksi 41 paikan osastoa)
- tutustuminen 15-paikkaiseen kuntoutusosastoon, jossa kuntoutetaan Coxassa tekonivelleikattuja, AVH-potilaita, rintamaveteraaneja ja muita laitostyyppistä kuntoutusta tarvitsevia potilaita
- kotisairaalan toimintaan tutustuminen

Työkäisten sosiaalipalvelut (aikuissosiaalityö):

Sosiaali- ja terveyskeskus, Särpimäenkatu 27, Valkeakoski

- Työkäisten sosiaalipalvelujen tiimissä on mahdollisuus tutustua sosiaalityöntekijän tai sosiaaliohjaajan työhön, joka pitää sisällään 18–65-vuotiaiden asiakkaiden omatyöntekijätyön, asiakassuunnitelmat ja palvelutarpeen arvioinnit sekä täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen päätösten tekemisen.
- Jakson aikana pääsee tutustumaan aikuisasiakkaiden kanssa tehtävään työhön, heille tarjolla oleviin palveluihin ja yhteistyöverkostoon.

Vammaispalvelut

- **Vammaissosiaalityö:** Kerhomajankatu 2, 37600 Valkeakoski
  - Vammaissosiaalityön tehtäviin kuuluvat pääasiassa asiakkaiden ja heidän verkostojensa tapaamiset, palvelutarpeen arviointi, palvelusuunnitelmien tekeminen ja päivitys sekä vammaispalvelu-, kehitysvamma- ja omaishoitolain mukaisten päätösten valmistelu ja tekeminen. Työ vaatii asiakaslähtöistä työotetta, hyviä vuorovaikutustaitoja sekä laajojen kokonaisuuksien hallintaa.
  - Vammaissosiaalityöhön suuntautuva ketjulähettijakso sopii erityisryhmien sosiaalityöstä kiinnostuneille ammattilaisille. Toteutus tapahtuu yksilöllisesti suunnitellen. Jakson aikana ketjulähetti perehtyy hakemusten käsittelyyn ja siihen liittyvään päätöksentekoprosessiin sekä saa yleiskuvan eri lakien vaikutuksesta vammaissosiaalityöhön.

- **Päiväaikainen toiminta:**

- **Työtoiminta:** Voima-paja, Huhtakatu 16
  - Työllistymistä edistävän toiminnan palvelua kehitysvammaisille henkilöille. Työn tarkoituksena on edistää asiakkaan osallisuutta yhteiskuntaan sekä vahvistaa heikossa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden mahdollisuutta osallistua työelämään.
  - Ohjaajan tehtävänä on vahvistaa asiakkaiden työelämäntaitoja, sekä tukea asiakkaita oman elämän hallinnassa. Työ sisältää kuntoutuksellisen näkökulman asiakkaan toimintakyvyn ylläpitämisessä ja edistämisessä. Asiakkaat käyvät palvelusuunnitelman mukaisesti Voima-pajalla 1–5 pv /vko.
  - Ketjulähtetijakson toteutus tapahtuu Voima-pajalla ohjaajien rinnalla toimiessa. Ketjulähteti perehtyy kehitysvammaisten henkilöiden ohjaamiseen ja työllistymistä edistävien palveluiden toimintaan. Hänellä on myös mahdollisuus itse ohjata asiakkaita.
  - Jakso sopii kaikille kehitysvammatyöstä kiinnostuneille.
- **Päivätoiminta:** Säde, Kerhomajankatu 2
  - Päivätoiminta Säteessä tarjotaan osallisuutta tukevaa toimintaa kehitysvammaisille henkilöille. Toiminnan tavoitteena on henkilön kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen. Toiminnan lähtökohtana on toimintakyvyn ylläpitäminen ja edistäminen, mielekkään tekemisen tarjoaminen sekä itsenäisen päätöksenteon tukeminen.
  - Ketjulähtetijakson toteutus tapahtuu päivätoiminta Säteessä ohjaajien rinnalla toimiessa. Ketjulähteti perehtyy kehitysvammaisten henkilöiden ohjaamiseen ja hoivaan. Hänellä on myös mahdollisuus itse ohjata asiakkaita.
  - Jakso sopii kaikille kehitysvammatyöstä kiinnostuneille.
- **Palveluasuminen:**
  - **Tehostettu palveluasuminen:** Pastellinkoti, Pastellintie 1, 6.kerros, 37630 Valkeakoski; Roukon ryhmäkoti, Pastellintie 8 a 4, 37630 Valkeakoski
    - Kehitysvammaisille henkilöille tarkoitettua tehostettua palveluasumista.
    - Päivittäiseen työhön sisältyy ohjausta arjen tilanteissa, kuten ruokailuissa, pukeutumisessa, hygienian hoidossa, kodinhoidollisissa tehtävissä ja ulkoilemisessa.
    - Virikkeellisen ja kokemuksellisen, mielekkään elämän tarjoaminen ja toteuttaminen ovat olennainen osa ohjaajan työtä. Työtehtäviin kuuluu asukkaan ohjaus kodin ulkopuolella asioinnissa ja harrastuksissa.
    - Työtä tehdään yhdessä kehitysvammaisen ihmisen, hänen läheisensä, oman työyhteisön ja moniammatillisen verkoston kanssa.
    - Toiminnan lähtökohta on ihminen ja hänen elämänsä. Tässä yhteydessä ohjaustyö on muutostyötä, jossa asukkaan arjen ja elämänhallinnan taidot lujittuvat.
  - **Tuettu asuminen:**
    - Työ on asiakaslähtöistä itsenäisesti asuvien henkilöiden asumisen tukemista ja tapahtuu pääsääntöisesti asiakkaiden kodeissa. Ohjaajan tehtävänä on tukea asiakkaiden elämää arjen eri askareissa, oman elämän hallinnassa, päivittäisten taitojen ja toimintakyvyn ylläpidossa

sekä asioinneissa. Kunnioitamme asiakkaiden itsemääräämisoikeutta.

- Ketjulähetijakson aikana pääsee perehtymään kehitysvammaisten henkilöiden asumisen ohjaamiseen. Jakso voidaan räätälöidä niin, että on mahdollista tutustua sekä autettuun että tuettuun asumiseen. Jakso sopii kaikille kehitysvammatyöstä kiinnostuneille.

Vastaanotto toiminta

- hoitajan vastaanotolla pääsee tutustumaan mm. sairaanhoitajan itsenäiseen vastaanottoon, hoidon tarpeen arviointiin, kiirevastaanottoon, INR (= International Normalized Ratio, verenhennus) -poliin ym.

VIRTAIN JA RUOVEDEN YHTEISTOIMINTA-ALUE KEITURIN SOTE

Apuvälinelainaus ja hoitovälinejakelu

Ehkäisevä terveydenhuolto

- neuvolatoiminta (väestövastuualueet), muistihoitaja
- diabeteshoitaja
- koulu- ja opiskeluterveydenhuolto:
  - o psykiatrinen sairaanhoitaja toimii erityistyöntekijänä

Hallinto

Hammashoito

Huolto

- laitossiivous/ kiinteistöhuolto
- asiointi- ja muu palvelu, esim. kengänpohjien nastoitus

Kasvatusneuvola

- psykologi
- sosiaalityöntekijä

Kotisairaanhoito

Kuntoutus

Laboratorio

Mtt + Kuntoutuskoti

Röntgen (digitalisoitu)

- Holter, ultraääni, spirometrit

Työterveyshuolto

Vastaanottotoiminta

- ajanvarausvastaanotto
  - o lääkärit, hoitajat, astmahoitaja, päihdeseurannasta vastaava, potilasasiamies
- päivystysvastaanotto
- dialyysiyksikkö
- tutkimukset:
  - o gastrokopiat ja kolonoskopiat
  - o rasiusergometrit
  - o verenpaineen vuorokausiseurannat
  - o ultraäänitutkimukset

Vuodeosastohoito

YLÖJÄRVEN TERVEYSKESKUS**Apuvälinelainaus****Dementiayksikkö/ muistipoliklinikka****Eriytyöntekijät (esim. terveyskeskuspsykologi, MTT, sosiaalityöntekijä, puheterapeutti)****Hallinto****Hammashoito****Hoitovälinejakelu****Kotisairaanhoido****Kuntoutus****Muita esim. SAS-ryhmä, vammaispalvelut****Neuvola ja kouluterveydenhuolto****Terveyskeskuspäivystys****Terveyskeskussairaala****Vastaanottotoiminta**

SOSIAALIALAN OSAAMISKESKUS PIKASSOS

Perustehtävänäme on toimia sosiaalialan lakisääteisenä kehittämisen asiantuntijana omalla toimialueellamme. Edistämme sosiaalialan osaamista tekemällä tiivistä yhteistyötä alueemme kuntien, oppilaitosten, yliopiston sekä muiden toimijoiden kanssa. Kokoamme ja verkostoimme ammattilaisia yhteen ja toimimme asiantuntijoina suunniteltaessa, toteutettaessa tai arvioitaessa kehittämisprosesseja -ja hankkeita. Järjestämme työkokouksia, seminaareja ja koulutuksia sekä tuotamme sosiaaliasiamiespalveluita.

Lisäksi toimimme niin laadullisen kuin määrällisen tiedon tuottajina ja vaikutamme aktiivisesti asiakkaiden osallisuuden vahvistumiseen. Teemme säännöllisesti yhteistyötä Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kanssa kehittämisen toimeenpanoprosesseissa sekä toimimme aktiivisesti sosiaalialan asiantuntijana kansallisella, alueellisella, paikallisella sekä yksilöllisellä tasolla.

Olemme toimineet Kanta-Hämeen, Pirkanmaan ja Satakunnan alueella vuodesta 2001 lähtien. Toimintaamme ohjaa laki ja asetus sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta.

Alla olevat sisällöt toteutetaan pääasiassa Pirkanmaalla, mikäli kiinnostusta Kanta-Hämeen tai Satakunnan alueelle, lisätietoa niistä erikseen.

Kohderyhmä

- Jaksosta Pikassoksessa hyötyvät erityisesti kehittämisestä kiinnostuneet, laaja-alaisesta ja ylimaakunnallisesta sosiaalialan osaamisen kehittämisestä kiinnostuneet, sosiaaliasiamiestoiminnasta kiinnostuneet, johtamistehtävissä toimivat.

Asiakaslähtöisten palvelujen kehittäminen

- Ilmapuntari -hanke: Toimiva lastensuojelun työyhteisö ja sen arviointi – toimintatutkimus
- Asiakasosallisuuden menetelmiä kuntiin
- Sosiaaliasiamiestoiminta

Kehittämishanketoiminta

- Kansa-Koulu III -hanke (Kansa-koulu III-hankkeen päätavoitteena on valmentaa sosiaalihuollon ammattilaisia valtakunnallisesti yhdenmukaiseen kirjaamiseen ja järjestää kertavaa valmennusta Kansa-koulu I ja II -hankkeiden (2015–19) aikana valmennetuille kirjaimisvalmentajille).
- Kehys -hanke: Vaikuttava sosiaali- ja terveysalan TKI-ympäristö, KEHYS -Kehitämme yhdessä! -hankkeen tavoitteena on kehittää ja vahvistaa Pirkanmaan sote-alan tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta ja sitä kautta tuottaa asiakkaille parempia ja vaikuttavampia palveluita kustannustehokkaasti.
- MONNI -hanke lastensuojelun monialaiseen kehittämiseen yhteistyöalue-tasoisesti sekä vastaava TOP -hanke Satakunnan alueella.
- Kantaan liittymisen ja palvelutehtävälukituksen -tuki hanke Pirkanmaalla.
- Omana tuotantona Ilmapuntari -hanke lapsiperheiden sosiaalipalveluiden työyhteisön hyvinvoinnin kehittämiseen.
- Sote-keskus -ohjelmien kehittämisen tukeminen ja sosiaalihuollon kehittämisohjelman pilottien koordinointi.

Käytännön, koulutuksen ja tutkimuksen vuoropuhelun edistäminen

- Tampere Praksis -toiminta (Pirkanmaalla yksi käytännön, koulutuksen ja tutkimuksen vuoropuhelua edistävä verkosto on Tampere Praksis, jolla tarkoitetaan vuorovaikutteista ja vastavuoroista oppimis-, kehittämis- ja tutkimusympäristöä eri toimijoiden kesken. Toiminnalla edesautetaan sosiaalialan ja sosiaalityön opetuksen, tutkimuksen ja käytännön yhteistyötä ja yhteistyömuotojen kehittämistä).
- Ajankohtaiskatsaukset: Pikassos ja yhteistyökumppanit järjestävät maksuttomia sosiaalialan ajankohtaiskatsauksia perjantaisin kello 9.00-9.30. Syksyn ohjelmakausi käynnistyy syyskuussa ja ohjelma löytyy Pikassoksen sivuilta. Katsaukset toteutetaan Teams-kokouksina.
- Sosiaalialan tutkimus- ja kehittämisohjelman projektointi Pirkanmaalla Yta-alueen TKI&O (= tutkiminen, kehittäminen, innovointi ja osaamisen vahvistaminen) -suunnitelman mukaisesti. TKIO -työrukkasen vetäminen ja koordinointi.
- Ketjulähettitoiminnan organisointi, asiasta tiedottaminen erityisesti sosiaalihuollon toimijoille ja toimijoiden välillä.

Monitoimijainen verkostotyö

- Pikassoksen kehittäjäryhmä (Pirkanmaan sosiaalityön johtajista ja sidosryhmistä koostuva ryhmä, joka linjaa alueen kehittämistä ja Pikassoksen toimintaa omalta osaltaan)
- Lastensuojelun kehittämisen työryhmän vetäminen
- Aikuissosiaalityön kehittäminen mm. Taloussosiaalityö -verkoston kautta
- Systeemisen lastensuojelun osaprojektit sekä perheterapeuttien ja konsultoivien sosiaalityöntekijöiden tilaisuudet

Sosiaalialan vaikuttamistyö

- Sosiaaliasiamiehen selvitykset
- Lakilausunnot, kuulemistilaisuuksien järjestämiset, kannanotot

Sosiaaliasiamiestoiminta

- Pikassoksen sosiaaliasiamies edistää sosiaalihuollon asiakkaan asemaa ja oikeusturvaa neuvomalla asiakkaita, heidän omaisiaan, konsultoimalla kuntien sosiaalihuollon työntekijöitä sekä kouluttamalla ja tiedottamalla. Työskentely asiakkaiden ja omaisten sekä kuntien ammattilaisten kanssa tapahtuu pääasiassa puhelimitse.

PIRKANMAAN SAIRAANHOITOPIIRI / PERUSTERVEYDENHUOLLON YKSIKKÖ (PETE)

Tervetuloa meille ketjulähetiksi!

Tehtävänäme on perusterveydenhuollon vahvistaminen, laaja-alainen kehittämistyö, yhteistyön edistäminen ja alueellinen koordinaatio. Edustamme perusterveydenhuollon näkökulmaa erikoissairaanhoidossa ja toimintamme perustuu kuntien yhteiseen näkemykseen yksikön tehtävistä.

Edistämme perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyötä Pirkanmaan sairaanhoitopiirissä muun muassa koordinoimalla alueellista terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä, hoitoketjutyötä ja tukemalla perusterveydenhuollon kehittämistoimintaa sekä kehittämällä organisaatiorajat ylittävää asiakaslähtöistä palvelujärjestelmää. Koordinoimme Taysin erityisvastuualueen perusterveydenhuollon yksiköiden yhteistyötä terveyskeskusten lääkärin yleislääketieteen erityis- ja erikoistumiskoulutuksen laadun kehittämisessä ja perusterveydenhuollon tutkimustoiminnan edistämässä. Toimintatapana on asiakaslähtöisyys ja asiantuntijaverkostojen yhteistyö, kehittäminen ja ylläpitäminen.

Kohderyhmä

- jaksosta perusterveydenhuollon yksikössä hyötyvät erityisesti kehittämisestä kiinnostuneet, poikkihallinnollisesta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) yhteistyöstä kiinnostuneet, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraatiosta kiinnostuneet, johtamistehtävissä toimivat

Hoito- ja palveluketjutyö

- laatiminen, juurrutus, päivitys, arviointi
- Suuntiman hyödyntäminen ja kehittäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

- alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaatio: kokonaisuus, lainsäädäntöperusta, verkostokokoukset, EVA (ennakkoarvio) -menettely

Kehittämisyhteistyö

- PETE:n kehittämistyön ohjausryhmä, TEKE (Terveyskeskus kehittää) -koulutus, Kehys-hanke

Ketjulähettiltoiminta

- toiminnan koordinointi, yhteenvedot, palauteseminaarit

Lääkärin jatkokoulutus

- aluetoimijaverkosto, ohjaajakoulutus, ohjaajien verkostotapaamiset, terveyskeskuskäynnit

Perusterveydenhuollon tutkimustoiminnan edistäminen

- Näyttöön perustuvan toiminnan (NPT) -verkosto, Tutkivat terveyskeskukset (TUTKA)